

ЯК▯ ЛЮБ▯ ОСЕЛ▯ ТВО▯, ГОСПОДИ СИЛ!
ЖАДАЄ ▯ ЛИ НЕ ДУША МОЯ ДО ДВОРУ
ГОСПОДНЬОГО...

ТИ НАВЧИВ МЕНЕ В МОЛОДОСТ▯ МО▯Й,
НИН▯ СПОВ▯ШАЮ ПРО ЧУДЕСА ТВО▯, ▯ ДО
СТАРОСТ▯, ▯ ДО СИВИЗИ НЕ ПОКИНЬ МЕНЕ,
БОЖЕ, ДОКИ НЕ РОЗКАЖУ ПРО СИЛУ ТВОЮ
ВСЬОМУ НАРОДОВ▯ ▯ ВС▯М МАЙБУТН▯М ПРО
МОГУТН▯СТЬ ТВОЮ.

(ПСАЛМИ 83(84) 1,2
70 (71) 17-18)

*Знайшов я цей тернистий шлях, служіння Богу,
Який покликавши мене до священства,
Бо він вселяє в моє серце віру
Щоби душа моя духовно ожила.*

*Він кличе всіх, прийдіть до мене
Всі струджені й обтяжені в гріхах.
Беріть свій хрест, вступайте вслід за Мною
Дорогою, не оглядаючись назад.*

*Церква моя – це є наріжний камінь,
Це корабель, який веде до вічного життя
Каже Господь: «Навчіться всі від Мене»,
Щоби душа ваша була на небесах.*

*Я йду стопами, Господи, Твоїми.
Благаю, Ти мені в цьому допоможи,
Щоби я славив Твоє Ім'я зо всіма святими
В майбутньому житті, у яке закликаєш Ти.*

*Я знаю, що за кожне слово й діло
Ми дамо відповідь на тім страшнім суді,
Який настане у свій час над нами кожним
Щоби все виявилось, що вчинили ми у земному житті.*

Грудень 2004 року Божого

Українська Автокефальна Православна Церква
Київський Патріархат.
Івано-Франківська єпархія

Прот. Василій Бойчук

ІСТОРИЧНІ КАРИСИ ЦЕРКВИ
СВЯТОГО ВЕЛИКОМУЧЕНИКА
ДИМИТРІЯ СОЛУНСЬКОГО
ТА С. ЯКРЕШОРИ

1899-2009 рр.

110-й ювілей

“ПИСАНИЙ КАМІОНЬ”

Косів

2009

ЦЯ КНИГА ВИДАЄТЬСЯ З БЛАГОСЛОВЕННЯ
ПРАВЛЯЧОГО АРХИЄРЕЯ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО
ЄПАРХІЇ УАП ЦЕРКВИ
ВЛАДИКИ АНДРІЯ МИТРОПОЛИТА
ГАЛИЦЬКОГО

АВТОР ЦЬОЇ КНИЖКИ ВИСЛОВЛЮЄ
ШИРУ ПОДЯКУ ЗА ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ:

**Вардзаруку Юрію Васильовичу
Бойчуку Василю Дмитровичу
Бойчук Ганні Миколаївні
Бойчуку Степану Олексійовичу
Козоглодюку Мирославу Юрійовичу
Линдюку Миколі Миколайовичу
Марчук Ользі Михайлівні**

ВСТУП

Велика любов до рідної церкви і спонукала мене написати коротенький нарис-історію храму Святого Великомученика Димитрія Солунського, що побудований в центрі села Акрешори. Всі ми прекрасно усвідомлюємо, що церква завжди була і є не лише головною спорудою в місті чи селі, вона завжди горнула і горне нарід під свій материнський покров. Ми, особливо молодь, дуже мало знаємо про Христову Церкву і про духовні цінності. Багато теперішнього покоління не знає і через свою байдужість не хоче цікавитись історією свого міста чи села, не знають про храм Божий, у якому ще малими їх охрестили. Відчутно є те, що кожна людина завжди знаходить в храмі Божому спокій для своєї душі. Можна навести приклад навіть маленькі діти, які лише початково вміють молитись і не до кінця усвідомлюють віри в Бога, вони, виходячи з своїми батьками з храму, виносять у своїх серцях вогник правдивої батьківської віри. І так минають роки, виростає покоління і більшість з них в різний час нагадує своїх батьків і ті, що забули про церкву, приходять до неї і щиро моляться та з радістю згадують своє дитинство. В сьогоднішній час багато є такого цінного, про яке варто написати. Потрібно згадати минуле, порівняти з теперішнім і попросити в Бога благословення на майбутнє.

Після того як минула п'ята річниця моєї хіротонії на священика, в мене загорілося бажання зібрати

хоч стислі, але цінні матеріали про своє рідне село, церкву і моїх серцю милих парафіян. Описати найперше про ті звичаї і традиції, які залишились від наших нащадків. А найголовніше, висвітлити частину того, що є в пам'яті старожилів цього села. Хочеться, щоб правдива історія, яку творили наші батьки, діди і прадіди в особливий спосіб були збережені як безцінні миттєвості (перлини) того чи іншого століття.

У важкі часи, коли наші діди не мали своєї держави, адже ділили їхню рідну землю на багато частин і підпорядковували в склад шляхетської Польщі (1387-1772), Австрії (1772-1918), ЗУНР (листопад 1918 – червень 1919), Польщі (1919-1939) СРСР (1939-1941), під німецькою окупацією (1941-1944) та знов у складі СРСР (1944-1991), а з 24 серпня 1991 – у незалежній Україні. Це все приходилось їм переживати і не падати національним духом. Та наші предки, бабачи неправду, лишалися незламними у своїх звичаях та традиціях. Основою їхньої стійкості у всьому була їхня свята віра, яку вони берегли з покоління в покоління. Християнські чесноти заставляли їх дбати про храм, зберігати цінні звичаї і традиції. Вони передавали нам усно, все що знали, та, на превеликий, жаль не все вдалося нам зберегти.

Було б чудово, якщо б у сьогоднішній день нам до рук потрапила книжечка, яка б описувала про наше село хоч 3 чи 4 століття назад, та її на жаль немає, а якщо була, то невідомо, де можна її, зна-

йти. А це би був безцінний дар, наріжний камінь який би продовжив історію.

Дорогі во Христі брати і сестри, історія – це миттєвість, яка проминула. Та, дякувати Богу, людство живе й надалі, і ми з Вами будуємо подальшу історію, яка не повинна згубитися у плині часу. Тому і хочеться всім нам залишити щось цінне після себе, щоби майбутнє покоління більше знало про свій народ, а найголовніше про свій рід.

Хочеться підкреслити всім тим, кому потрапить ця книга до рук. Не ставмось байдуже до того, що є наріжним каменем і основою нашого майбутнього.

Дбаймо про культурні пам'ятки села: найперше і найголовніше – храм Божий, каплички, хрести, які розташовані в нашому селі і прикрашають наш рідний гуцульський край сивою давниною. Бо саме в храмі і біля капличок та хрестів молились наші предки. Адже ці споруди були для них цінним скарбом і утвердженням їхньої віри. Я з повагою ціную ті історичні факти, які зберігають цікаві дані навчають про наше минуле, висвітлюючи не легкий, а тернистий шлях, яким ішли наші предки і яким йдемо зараз ми. Підкреслюючи, хочу сказати, що щаслива та людина, яка після себе залишає чисту, правдиву та взірцеву історію, яку колись, хтось прочитає і зможе оцінити той щасливий час, який минув чи який ще у майбутньому настане.

Молімось, щоб майбутнє покоління з кожним днем доповнювало ті чисті сторінки історією, яка має надію, буде прозорою і незаплямованою тими чи іншими приємними чи неприємними фактами. І пам'ятаймо одне, що творити правдиву історію – це і є сенс нашого земного життя.

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ

Цього ж 2009 року виповнюється 110 років з дня побудови в селі Акрешори церкви Святого Великомученика Димитрія Солунського на місці старого храму, що згорів раніше. Про це яскраво свідчить пам'ятна таблиця на стіні церкви.

Письмового підтвердження про те, коли в селі Акрешори було вперше побудовано церкву, на жаль, до цього часу поки, що не вдалося знайти, ні в архівах, ні в інших історичних джерелах. Лише з опитування старих жителів села відомо про те, що церква в селі Акрешори діяла і утримувалась сільською громадою значно раніше. Також про це свідчить і могила колишнього пароха села Акрешори Еміліана Ковальського, що помер у серпні 1898 року. Старе дерев'яне приміщення церкви знаходилось в центрі села по сусідству з господарством Тимінського Дмитра. Але в 1899 році, на початку літа, внаслідок стихії – великої бурі, від блискавиці загорілася церква. Про цю подію жителі села Кіцелюк Онуфрій та Бойчук Олена розповідали, що під поривом вітру на десятки метрів розліталась дерев'яна покрівля церкви, а самий купол церкви або баню вітер помнув, побив і поніс аж до річки Акра, що протікає через село.

Коли церква горіла, то не вдалося врятувати майже ніякого церковного інвентаря, крім іконо-

стаса і кількох образів, що були намальовані на дерев'яних дощечках.

На місці де був вівтар старої церкви, що згоріла, акрешорцями було поставлено пам'ятний знак – хрест, що зберігся і залишився з верха храму, а недалеко на церковнім подвір'ї було збудовано нове приміщення церкви. За основу було взято церкву, що її частково подарували, (а частину заплатила громада села Акрешори) жителям Вижнього Березова, які на той час будували собі значно більший за розмірами храм.

Старожили села Акрешори твердили, що старе приміщення церкви у Вижнім Березові розбирали, а навколо будували нову церкву. Житель села Акрешори Кіцелюк Онуфрій стверджував, що коли, ще хлопцем служив у багатого газди, то волами перевозив плениці з Вижнього Березова до свого села, де одразу ж будівничі складали церкву. Разом з ним церкву до Акрешори перевозили й інші жителі села, що мали коней і волів. Отож церкву будували на місці згорілої вся громада села, одночасно додаючи будівельні матеріали, придбані за свої кошти, оскільки приміщення побудованої нової церкви було значно більшим за розмірами, ніж та церква, яку перевезли з Вижнього Березова.

Також церковний інвентар, що під час пожежі майже не вдалося врятувати, був придбаний акрешорцями вже після побудови церкви на початку

двадцятого століття. Підтвердженням цього є церковні книги, кивот, престіл, хоругви, що до цього часу зберігаються.

У 1900 році, як свідчать документи, єпископ Станіславської єпархії Андрій Шептицький побував на Гуцульщині і напевне йому було відомо про те, що в Акрешорах згоріла церква.

Іронією долі є те, що у тому ж році згоріла церква і в селі Уторопах. Це свідчить про те, що літо 1899 року на Гуцульщині було досить грозовим.

Можливо у той час Андрій Шептицький зобов'язав церковний уряд виділити додаткові кошти на відбудову церков у селах Акрешорах та Уторопах.

Протягом 20 століття приміщення церкви святого Дмитрія в селі Акрешори двічі піддавалось капітальному ремонту, реставрувалось.

Наприклад, церква за допомогою майстрів із села Бабина була покрита бляхою по гонтах, а львівські художники-реставратори розмальовували її, відновили іконостас, позолотивши його.

Був час, коли в шістдесяті роки районна влада двічі закривала церкву, але під тиском сільської громади її знову відкривали. Храм святого Дмитрія належить до Української Автокефальної Православної церкви.

Сьогодні нікому не треба доводити, що церква є цементуючою силою у зміцненні нації та її свідо-

мості, що вона віками горнула до себе парафіян і Словом Божим підтримувала всіх, хто шукав у ній опіки.

Про те як акрешірці підтримували свою церкву протягом XX століття, свідчить і сам факт, коли віруючі села привезли кіньми з Коломиї дзвона, що був виготовлений у м. Калуші; а з Акрешори в середньому до місця де виготовляли дзвони 148 кілометрів.

Як згадують жителі села Акрешори, зокрема Тимінський Дмитро, що його батько Тимінський Петро разом з односельчанами у 1934 році привіз із Коломиї кіньми дзвона. на яким вибито прізвища калушських майстрів, а також його вага становила 110 кг.

Ще один дзвін у новозбудовану церкву на початку XX ст., Акрешірській церкві подарувала Мілярка із сусіднього села Текуча, чоловік якої був власником бурової, (або ропи) на присілку Акрин.

Під час Другої світової війни німецькі окупанти забрали на воєнні потреби два дзвони, хоча жителі села закопали їх на городі Капуляка Петра. Вже з того часу минуло багато років, і не хотілось би називати прізвище того чоловіка, що видав дзвони німцям, оскільки він уже за це спокутував свою вину в часи окупації – був страчений воїнами УПА.

Щоб зберегти ще один дзвін від німців, акресірці закопали його під престолом церкви, а замість нього використовували менший дзвін, який взяли зі школи.

У школі цей дзвін раніше закликав дітей до навчання, оскільки в багатьох людей через бідність та убогість не було годинників.

На сьогоднішній день на службу Божу людей закликають не тільки два дзвони, які зуміли вберегти жителі села, але і ще два дзвони, які пожертвували – Бойчук Василь Дмитрович та Струк Ганна Іванівна за здоров'я своїх родин.

Реставрація чи оновлення храму за останні роки проводилась часто. Як тільки жертводавці мали фінансову можливість допомогти споруді, то звичайно кожен парафіянин мав право внести свою лепту і фінансово підтримати святиню, і цим самим долучитися до ряду інших робіт, які були на той чи інший час, необхідними.

Від посвячення новозбудованого храму змінилося чимало голів церковного комітету, і кожен із них зробив для церкви величезну справу, яка висвітлює їхню любов до церкви.

Це жителі цього села: Брустурняк І.П., Блащук Д.М., Кіцелюк Г.Р., Струк М.М., Рижук П.М., Тихович В.Л. і теперішній Попович Д.Д. Кожен із них відіграв велику у свій час роль, але хотілося б звернути увагу на одного із керівників – це Струка

Миколу Миколайовича, який очолював церковний комітет церкви святого Великомученика Дмитрія села Акрешори близько 15 років. Адже йому припало бути керівником у важкий час. Це після того, як вбили його попередника, старшого брата, коли ніхто не хотів прийняти ключ від церкви, що і грозило її закриттю. Тому Струк М.М. як ветеран Великої Вітчизняної війни погодився очолити цю святу справу не дивлячись на тяжкі радянські атеїстичні часи.

Згодом храм розписали іконописці. Отець Василій Довган тодішній настоятель села Космача і Акрешори за проханням тодішнього касира Петрука Василя Олексійовича згодився позолотити кивот, який і сьогодні служить для зберігання Святих Тайн і розташований на святому престолі.

Найцікавіше те, що Святий Кивот позолочений сусальним, якісним золотом і відновлений руками священика. Після закінчення реставраційних робіт у храмі громада продовжила наступним рядом робіт – це огорожа храму, увінчана брамою, і електрифіковано споруду церкви.

Варто згадати і нинішнього голову парафіяльної ради – церковного комітету Дмитра Дмитровича Поповича, який вже десять років займається керівництвом подальших вимушених робіт, які і на сьогоднішній час продовжуються.

При фінансовій підтримці парафіян та жертводавців сусідніх сіл під керівництвом Дмитра Поповича на церковних банях позолотили хрести. У храмі поставили нові двері, паркет. На місці старого металевого плоту ставлять пам'ятний паркан і будують стації хресної дороги. Придбали за кошт жертводавців панікаділо. Уродженець села Акрешори Іванків Микола пожертвував ковану браму. На церковному подвір'ї побудували нову вартівню і реставрується старенька священицька резиденція, яку декілька років тому повернули церкві. У західній частині храму, за кошти Багрійчук Параски Іванівни відреставровано і позолочено престіл та кивот Пресвятої Діви Марії.

Велику працю у служінні при храмі доклали дяки – чтеці, які були поставлені на службу протягом останнього століття, саме їм судилося бути регентами чи керівниками хору. Вони працювали з хористами, вивчали твори різних виконавців і письменників, і тим самим збагачували і розвивали церковний піснеспів.

З пам'яті старожилів, у яких збереглося приємне враження і перший розквіт церковного співу, це власне за таких дяків: Купчака Івана, Геника Антона, Габорака Олексія, Багрійчука Петра, Зап'яка Григорія і останній на даний час працюючий Семчук Петро Петрович.

На сьогодні склад хору Свято-Димитріївської церкви складається з чоловіків та жінок – парафіян. Саме вони прикрашають своїм голосом недільні та святкові Богослужіння. Це –

Баришнікова Євдокія Іванівна
Блащук Василина Дмитрівна
Блащук Парасковія Дмитрівна
Бойчук Василь Дмитрович
Бойчук Ганна Василівна
Бойчук Люба Володимирівна
Вірста Марія Іванівна
Вовкунець Ганна Дмитрівна
Габорак Марія Паліївна
Іванків Василина Василівна
Капуляк Дмитро Дмитрович
Капуляк Іван Дмитрович
Кирничук Люба Петрівна
Кіцелюк Василина Миколаївна
Кіцелюк Володимир
Костинюк Марія Танасіївна
Марчук Ганна Петрівна
Мельничук Юстина Василівна
Перишко Євдокія
Петрук Василь Олексійович
Петрук Володимир Дмитрович
Петрук Галина Іванівна
Походжук Марія
Попович Марія Петрівна

Попович Оксана Василівна
Рижук Ольга Василівна
Рошканюк Марія
Тимінська Оріся Дмитрівна
Хромейчук Юрій Юрійович

Потрібно згадати шаною і полomarів, які присвячували своє життя Богові і служили у нашому святому храмі: Марчук Федір, Запісяк Іван, Марчук Іван, Никорак Петро, Капуляк Петро, нині цю нелегку роботу виконує Бойчук Василь.

Без сумніву було б неповне наше дослідження, коли б ми не згадали священиків, які несли у Акreshорах своє пастирське служіння, починаючи з 1872 року.

Найбільш відомими священиками, що були на парафії в с. Акreshори, були отці:

1) Еміліан Ковальський (похоронений на старому цвинтарі в с. Акreshорі + 1898) тут і проживав.

2) Володимир Павельчак жив у Акreshорі, розпочав будівництво резиденції, бо стара валилась.

3) Священик Андрій Поповський був у Першу світову війну.

4) Священик Іван Костюк жив у Текучі, до Акreshори доїжджав.

5) Священик Роман Миронів жив у Акreshорі. Після смерті священика Володимира Павельчака доїжджав до Текучі. Після тюрми був на парафії Нижнього Березова до Акreshори доїжджав.

6) Священик Іван Мисечко жив у Акрешорі, до Текучі доїжджав.

7) Священик Микола Харук жив у Текучі, до Акрешори доїжджав.

8) Священик Рудольф Ключевський жив у Акрешорі, до Текучі доїжджав.

9) Священик Федір жив у Текучі, доїжджав у Акрешори.

10) Священик Василь Романюк жив у Космачі, до Акрешори доїжджав.

11) Священик Платон Дячок жив у Космачі, до Акрешори доїжджав.

12) Священик Довган Василь в Космачі жив, до Акрешори доїжджав.

13) Священик Зіновій Калитчук, останній перед священиком Миколою Миклащуком.

14) Федорак Василь заміняв Миклащука. Хочеться окремо коротенько згадати отця Василія Омеляновича Романюка (члена Хельсенської правозахисної групи), багаторічний політв'язень сталінських концтаборів, у майбутньому Святійший Патріарх Київський і всієї Руси – України. Отець Василь Романюк служив на парафіях села Космач і в Акрешорі з 1968 по 1972., всього чотири роки. Та за ці роки отець Василій показав себе авторитетним священиком, який боровся за українську ідею.

За свою активну діяльність пропогування національної культури у січні 1972 року під час масової

хвилі арештів в Україні отець Василь Омел'янович Романюк був удруге заарештований (Перший раз, нагадаю, його було заарештовано 1944 року).

Найдовший час свого священничого служіння на парафії в с. Акрешори провів митрофорний протоієрей, почесний настоятель священик Микола Петрович Миклащук із села Шешори.

Більше 35 років він доносив Слово Боже до сердець віруючих парафіян села Акрешори. Всі його знають як духовного наставника, мудрого проповідника і люблячого батька. Його батьківська любов є великою і жертвною заради Господа Христа.

Він був і є величним не тільки перед Богом, але і перед людьми. Адже служив у найважчі часи комунізму та антирелігійної пропаганди. Він вистояв і іншим показав величезний приклад, як потрібно йти дорогою правди. Найкрасивіші – молоді роки священика Миколи проминули саме на парафіях сіл Акрешори і Текучі. Під його керівництвом і служінням вже виросло не одне покоління.

А саме результат великої проповіді вже показав і приніс свій плід. Адже за роки служіння отця Миколи на парафіях сіл Акрешори і Текучі вже вишло десять священиків, які несли і несуть послугу у різних епархіях нашої України.

П'ять з них уродженці села Акрешори.

Це отець Петро Дзвінчук (ніс своє пастирське служіння на Львівщині, помер + 1986 р.)

Отець Микола Мазурак служить у Верховинському деканаті.

Отець Микола Стемпель – клірик Київської єпархії.

Отець Василь Струк кандидат богослів'я, настоятель Свято – Миколаївського храму с. Космач – Рушір. Головний спеціаліст відділу туризму і культури Косівської РДА.

Отець Василь Бойчук, який зараз є настоятелем церкви Святого Великомученика Димитрія села Акreshори.

За всю історію храм чотири рази вітав своїх архіпастирів. У радянську добу парафію відвідав Високопреосвященніший Макарій архієпископ Івано-Франківський і Коломийський, а починаючи з 1991 по 2008 рік Акreshори тричі відвідав Високопреосвященніший Андрій митрополит Галицький.

Під час других відвідин у 2004 році рукоположив уродженця цього села диякона Василя Бойчука на священика і призначив з 2006 року настоятелем храму с. Акreshори і помічником отця Миколи Маклашука у селі Текучі.

У 2008 році Владика Андрій освятив Хресну дорогу, що розташована навколо Храму.

При храмі існує Братство і Сестринство, яке

дбає про устрій та красоту свято-Димитріївської Церкви.

Якщо подивитися сьогодні, то церква в селі Акрешори пишається своєю красою між узгір'ям Карпат. Невеличка стала церква в перші ряди храмів Гуцульщини за своєю старовиною, а найголовніше-намоленістю вірян. Ті старовинні хрести, які увінчують куполи храму, вказують кожному християнину, куди потрібно прагнути, щоб спасти свою душу.

Дякуючи громаді, отцю настоятелю, церковному комітету, сестринству і всім прихожанам, які прилучилися до цієї великої окраси.

Нехай Всемиловитий Господь нагородить столицею всіх фундаторів та жертводавців, які прилучились до розбудови Акрешорської парафії.

І якщо є ще жертводавці, яких не висвітлили у цій історії, то це тільки через стислу кількість інформації, яку отримали від старожилів. Та навіть коли люди забудуть важливі моменти чи факти з історії, які губляться у вирі подій, то не забуваймо, що Господь пам'ятає про кожного. Тому Благодать Божа нехай настановляє всіх нас у цьому земному житті, вказуючи правильний шлях, саме через церкву до царства небесного.

ІСТОРІЯ СЕЛА АКРЕШОРИ

Кожна місцевість, незалежно велика вона чи маленька, в східній чи західній частині нашої України, старовинна чи зовсім недавно заснована, вона творить і заповнює чисті аркуші історії. Якщо існують села, а в них живуть працьовиті люди, люблять національний одяг, свято бережуть старовину, шанують звичаї та належні їм традиції, то цим самим вони засвідчують любов до минулого і з натхненням будують майбутнє – Української держави. Національна ідея кожного українця, – щоб був порядок, найперше вдома, згодом в селі, в районі, в області, а найголовніше дорогій серцю нам – стражденній Україні. Немає держави без історії, а зокрема кожного міста чи села.

Тому для того, щоб заповнити ті аркуші історичними подіями, потрібно докласти максимальних зусиль і з любов'ю та терпінням знайти те, що вже губиться в нашій пам'яті через нашу байдужість і забудькуватість. Треба бути не тільки сином, дочкою Карпатських гір, а ще потрібно жити кожним подихом, що вселяє в наше серце гармонійність та ласкаву любов до природи, створеної нашим Творцем.

Нарис цей саме описує про гірське село Гуцульщини – Акрешори. Адже ця місцевість – одна із найкрасивіших місцевостей Карпат. Це є моє рідне

і серцю миле село. Село мого дитинства. І чи може людина забути те своє щасливе дитинство? Ту сме-рекову хату, яка відправляла, наче рідна мати, у ту далеку нелегку священичу дорогу. Навіть і той час, який ніби батько, своєму синові шептав на вухо: «Виростеш ти, сину, і підеш в дорогу». Це ніко-ли неможливо забути! І тому я пишу все те, що запам'ятовував і нотував до сьогодні.

Це казкове село розташоване між чудовими берегами, вкритими лісом. Мальовнича долина – центр села, а навколо на берегах, вкритих зелени-ми садами, розкинулись урочища та присілки.

За архівними матеріалами село засноване у 1607 році. В довідкових матеріалах про час засну-вання села Акрешори можна зустріти різні дати: 1514 рік; 1607 рік; 1785-1788 роки.

Відносно походження назви села Акрешори, то вона походить від річки Акра, що протікає даною територією і означає з волоської «кислий, терп-кий». Таку властивість мала одна з приток річки Акра.

Назва села походить з волоської, але думати чи стверджувати, що заснували це село саме волохи немає головних підстав. Адже, якщо заснували це село вихідці з Румунії, то, звичайно, були б прізви-ща вихідців з Румунії, а як бачимо цього немає.

Припущення є, що корінні жителі можливо тимчасово переходили на територію Волощини в

пошуках роботи, або уникали від переслідувань польського уряду. Швидше всього, що місцеві села взяли собі волоську назву, а місцевими жителями, що заснували село Акрешори, були слов'яни, білі хорвати, які жили в Прикарпатті впродовж сотень років, перебуваючи в складі Київської Русі, згодом Галицько-Волинського князівства. З давніх-давен люди називають один із пунктів с. Акрешори Віпчина, що з сербо-хорватської означає спільне пасовище. Можуть це підтвердити прізвища корінних жителів: Бойчук, Будурович, Попович, Тихович, Струк, Кіцелюк, Марчук і інші, що є підтвердженням древньослов'янського походження.

Межує село Акрешори з такими селами:

Космач заснований 1412 року;

Теуча засноване 1648;

Нижній Березів заснований 994 року;

Люча засноване 1412 року.

Розміщує село 406 господарств, проживає 905 жителів. У цьому селі є два присілки, які розміщені на високих горах – це Верх і Морданівка. Сільські урочища мають такі назви: Гори, Городи, Грунь, Підгай, Млинище, Озеро, Олізлово, Карпириш.

В багатьох кутках знаходяться соляні джерела. Адже, саме вони з давніх давен приваблювали до себе жителів, які селились поблизу них і дорожили цим даром природи. На межі сіл Теучі і Акрешори є урочище Бані і там є соляні джерела, і можна

припускати, що навколо цього місця, було одне з перших поселень Акрешори.

Археологічні розкопки на місцях солеварень на урочищах Бані, Суруп, Акрин, Поушанка підтверджують, що ще за часів Київської Русі тут знаходились потужні центри солеваріння.

В першій половині 17 ст. в Акрешорі зростає кількість населення. В той час жителі села жили саме із доходу за сіль. Одні виварювали сіль на збут, інші забезпечували солині жупи дровами, ще інші везли своїми возами сіль до Коломиї старовинною дорогою через Яблунів, Вербіж. Головний напрямок транспортування – це шлях по Дністру, до Чорного моря. Головним портом був Галич. Після побудови солеварень продавати, вивозити сіль мали можливість всі, але польський уряд з часом – в подальшому накладав великі податки на збуд і хто був бідніший, то не мав змоги займатися продажем і вивезенням цього продукту. Бідні ті люди займались в основному відгодівлею худоби, випасанням овець і кіз, заготівлею дров, будівництвом нових осель і деякі з них бджільництвом. У другій половині 17 ст. Акрешори і інші навколишні села зазнають спустошення вводом турецько-татарських загонів. Існує одна із легенд про присілок Морданівку, яка сягає давнини 17 ст.

Як розповідала довгожителька цього присілка Кіцелюк Олена, що назва Морданівка походить

з часів турецько-татарської навали. На присілок напали турецько-татарські війська і замордували всіх його жителів, лише залишилася в живих одна дівчина. Сам присілок знаходиться на видному пагорбі. Турки послали дівчину по воду до криниці, яка знаходилася внизу зі сторони села Нижній Березів, а самі залишилися на верху.

Дівчина була одягнена у національному одязі: кептарі, запасах. Підійшла до криниці, зняла з себе одяг і одягла своїм одягом суху вербу, що росла неподалік, щоб туркам зверху здавалося, що то дівчина. А сама роздягнена побігла вниз яром в сторону села Нижнього Березова. По дорозі, зустрічаючи людей, дівчина розказувала, що сталося на присілку. Це сталося 4 грудня 1660 року, і з того часу щороку 4 грудня, на свято Введення в храм Пресвятої Владичиці нашої Богородиці на присілку Морданівці села Акрешори в кожну хату запрошують гостей – в знак пам'яті про людей, які були замордовані турецько-татарською навалою.

У травні 1661 року шляхта повідомила, що Галичина до того спустошена, що подекуди «знесені і самі ґрунти, так, що на тому місці лиш попіл залишився і росте кропива.»

Згодом село Акрешори відродилось. Тут заселились селяни-втікачі Покуття, Поділля, Придністров'я, що й ховались у горах від

феодално-кріпосницького гніту. Згодом жорстока феодальна експлуатація, здириство орендарів і лихварів, що обплутували боргами селян, змушували багатьох з них утікати в гори і ставати опришками. Опришківський рух на Гуцульщині найвищого розмаху досяг у 1738-1745 рр. під керівництвом славетного народного героя Олекси Довбуша. У Довбушевому загоні панувала суворая дисципліна. Його лицарство викликало захоплення навіть у запеклих ворогів. Не один раз Довбуш бував і в Акрешорі. Про це свідчить уривок з роману «Опришки» Володимира Гжицького. Загинув Олекса Довбуш трагічно у сусідньому селі Космачі, у розквіті буйного, геройського життя, який на чолі легінів опришків обороняв рідні гори від зайдів-ворогів, від нахабних зажерливих ляхів, мадярів і від лакомих на карпатські полонини волохів та інших прибулуд, що непрохано пхалися в наші гори.

Солеваріння і розвиток ремесла сприяли піднесенню торгівлі. До села Акрешори доходила санно-вазова дорога.

Так відмічено в інвентарі Яблунівського ключа 1752р. Розвитком торгово-економічних зв'язків сполучення розвивалося. Крім міжнародних і краєвих сполучень, важливу роль у долі гуцульських міст і всього регіону відігравали між-повітові дороги.

Найдавнішою дорогою міжповітового значення є делятино-косівська. Вона, як зазначається в Йосифінській метриці села Текуча (1787р.), вела на Акрешору, а далі ймовірно, на Космач, – Брустори, – Річку, – Соколівку, – Косів. З одної і іншої сторони дороги були будинки самих багатіїв, бідні люди жили даліше від центру, маючи трохи поля, обробляли і випасали худобу. В той час дерево для будівництва обробляли сокирою. Допоміжними інструментами були струг, свердло і шнур. Пила та інші інструменти з'явилися значно пізніше, лише в середині 19 століття. Скільки ж вміння треба було майстрові, будівничому, щоб однією лише сокирою збудувати таку складну споруду, як дерев'яна церква.

В цей час в Акрешорі вже була церква. Відомо нам з церковної книги запису померлих 1784р. і пізніше 1850. як нам відомо, що в 1787 в Акрешорі була корчма, якою завідував Шимон Сулятицький з Вижнього Березова.

В корчмі, як розповідають нам, лунали різні піснеспіви, багато людей укладали між собою усні договори. Вирішували питання про сватівство, заручини і умови між батьками хлопця і дівчини.

На 1786 за один рік народжувалося в середньому 9 дітей. З 1786 р. по 1850 рік в селі народилися 1136 дітей. З цієї книги ми дізнаємось, що в той час було зареєстровано 98 господарств. Важкий був 1866 р. Люди з'їли хліб зеленцем. Заробляти не

було де. Люди їли листя, кропиву і різні корінці. Найбільше люди гинули від холери, друге місце зайняв голод. По вісім трупів скидали на день в одну яму.

Якщо до 1866 року по селу Акрешори за рік помирало в середньому 24 людини, то 1866 р. померло 127 людей з них 30 дітей.

Для тих людей, які помирали від холери був відведений інший цвинтар на межі між Акрешорою і Текучею – окраїна сіл.

Існує в селі усна розповідь, що наприкінці 19ст. в селі трапилось лихо. Згоріла церква. З розповіді довгожительки Бойчук Олени Степанівни, 1921 року народження, дізнаємось, що в церкві села Акрешори працював один чоловік (невідоме прізвище поломаря). Він оженився, але довго з жінкою не прожив, бо вона померла. Оженився вдруге, померла друга жінка. Оженився втретє, померла третя жінка. Він був розгублений. То йому деякі люди й порадили, щоби довго жила дружина, треба в церкві засвітити товсту свічку, щоб горіла вона всю ніч. Він так і зробив, вночі пішов додому. Але ранком церкви вже не було, бо вона згоріла. Напевне, від свічки, що могла перекинутись, згоріла церква. Невідомо, як було насправді, але така версія є. 1899р. храм відбудували. Частину заплатили за церкву, а частину подарували люди Вижного Березова.

1 серпня 1914 року розпочалась Перша світова війна і багато чоловіків села Акрешори було мобілізовано до Австрійської армії.

Село Акрешори розміщено на території 950 гектарів. Відстань до Косова 30км., до залізничної станції міста Коломиї 35 км. Висота над рівнем моря близько 500 метрів. Початкові дані стислі, але є про поселення, що існувало ще в 10-13 ст. Перша словна згадка про село 1607 року

З 1946 року по 1993 рік село Акрешора було перейменовано на село Бабинопілля.

У цьому селі є багато гір. Кожна із них має свою назву. Це – Ленія, Магура, Полотурка, Погарчина, Груні, Мохнатчина. Через село протікає декілька потоків, які розпочинаються в горах і лісах.

Вони оточують село і зливаються в одну річку, яка вже під назвою Акра.

Жителі села з давніх давен займалися (ско-тарством) виготовленням полотна, окрім варіння солі. Ще найбільшим захопленням жителів цього села було писанкарство.

В селі на урочищі Млинище, був розміщений млин, яким завідував жид Давид і він також утримував три корчми. Найбільші пасіки були у Геніка Юрія, Блащука Юрія, Дзвінчуків. Хати у селян були в основному дерев'яні з невеликими вікнами, в яких були по дві кімнатки. В кожній хаті, як правило, була комора без вікон, в якій зберігали

продукти. Майже до кожної хати було збудовано опасанне, це накрита прибудова через цілу хату.

В більшості, дахи хат були покриті гонтами і помальовані ропою або коленими дошками. По ропу ходили у сусіднє село Космач. Матеріал для гонти був з карпатської ялини. Найбільшими газдами в селі на той час були: Брустурняк Іван, Блащук, Капуляк Григорій, Марчуки, Тимінські. Кожен господар мав своє обійстя, яке називали господаркою. До господарки входила хата і стайня. Як правило, в кожній хаті була поставлена піч з комином. В хаті було побілено, на комині були різні витвори мистецтва, намальовані квіти і птахи. Його найчастіше розмальовували перед урочистими святами – Різдвом і Великоднем. В печі готували всі страви, пекли хліб. Біля печі стояла, як завжди, постіль. На стіні стояла полиця з мисками, яку називали «мисник». Одяг святковий тримали в скрині – куфер, буденний одяг на жердці, яка була над постелею. На стіні із східної сторони висіли образи, вбрані вишитими рушниками. На час посту рушники з образів- ікон знімали. На стелі було забито два залізні гаки, один щоб повісити лампу над столом, другий біля печі, для дитячої дерев'яної колиски. Окремою будівлею була стайня. В ній розміщували корови, бики, телята, свині, кури, вівці. У стодолі зберігали сіно і весь корм для худоби.

У більш заможніших людей була пивниця для зберігання картоплі, буряка, яблук. Біля хати, як правило, була криниця з чистою водою. Біля кожної господарки був насаджений фруктовий сад, а також було багато зораної ріллі, щоб садити все, що потрібне для дому, щоб вистачало на цілий рік.

Багато роботи було під час теплого літа, сінокіс та просапка городу. Родини допомагали одні одним в роботі. Після роботи дуже любили співати українські народні пісні. У свята та неділю всі дорослі і діти йшли до церкви. Зимою переважно займалися виготовленням полотен, з якого шили одяг. Щоб виготовити кусок полотна, потрібно було докласти багато зусиль, а саме, виростити льон і вибравши його простелювати, щоб вистоявся, потім його мочили в спеціальних ямах. Вимочений льон просушували і терли на терлиці. І тоді його вже називали «повісмо». Виготовлена сировина називалася клоччя. Взимку із клоччя пряли нитки на спеціальних куделях, виготовлені нитки на спеціальних верстатах ткали в полотно. Готове виткане полотно несли на річку і відбілювали, а вже з готового полотна шили вишиті сорочки.

Одяг, в який одівалися селяни був однаковий для всіх. Жінки влітку одягали вишиту полотняну сорочку, запаску із фартухом, або шилінову спідницю і постоли. Чоловіки – полотняну сорочку, шаровари, постоли.

Взимку жіночим верхнім одягом був кожух або кептар, який шили з овечої шкіри. Чоловіки також одягалися так само. Верхнім одягом був також сардак, який виготовляли із чорного сукна. Взимку селяни любили збиратися на вечорниці. Дівчата і парубки збиралися окремо, звичайно, вишивали, пряли, в'язали та співали пісні. Влітку організовували толоки на різні роботи: косити траву, складати сіно в копиці, носити дрова та різні будівельні роботи.

В знак подяки за виконану роботу односельчанами, газда наймав музик для танців. Люди забавлялися всю ніч. Коли наставали Величні Різдвяні свята всі після служби Божої колядували у храмі, а потім ділилися на урочищах і прославляли Народженого Месію. Чоловіки ходили окремо. Дівчата, а саме їх називали «сестриці» одною групою ходили по всьому селу. Парубки – «плесанники» ходили колядувати до дівчат. В хаті, де була незаміжня дівка накривали стіл для хлопців, після застілля дівчина повинна була затанцювати з «плесанниками» три танці. Діти ходили колядували на Святий Вечір.

На Мелані, 13 січня, збиралися «Маланка» - чоловіки, які переодягалися в різні маски і ходили по всьому селу.

У Великодні свята люди в більшості були у храмі, всі три дні свят Нд., Пн., Вт. Проводили біля церкви. Зранку служилась Служба Божа. Цілий день дівчата співали перепелоньки, потім гралися

з парубками «в третього лишнього». Діти також гралися в різні ігри, а вечером служилася у храмі Божому вечірня. Це все проходило всі три дні Великодніх свят, а також на Провідну Неділю.

Школа в с. Акрешорі побудована у 1891р., в якій навчалися 4 класи. 1-2 до обіду, а 3-4 класи після обіду. В той час навчала дітей одна вчителька Марія Шарваровська. Була ще школа у хаті жителя Купчака Івана з 1910 по 1920р. в цей час були два вчителі Марія і Йосиф Бйовські. У 1945-1949 роках школа залишилася початковою, але класів комплектів вже не було. За роки правління польської влади багато чоловіків села Акрешори служили у польському війську, як наприклад, Попович Дмитро Васильович 1913 р. н. і інші.

1 вересня 1939 р. нападом Німеччини на Польщу розпочалася Друга світова війна. 17 вересня Радянський Союз, за домовленістю з нацистською Німеччиною, ввів свої війська у західну Україну.

На початку німецько-радянської війни в селі в липні 1941 року були угорські війська. Німці, перебравши у серпні владу мадярів, учинили серію терористичних актів: арештували і розстріляли членів ОУН, які повиходили з підпілля, організували штучний голод. За роки окупації вивезли на примусові роботи до Німеччини біля 20 чоловік. На радянсько-німецькому фронті загинуло 5 акрешорців, від рук фашистських окупантів – 3 чол. Свавілья німецьких

окупантів спричинило опір українського народу, зокрема стало причиною створення УПА. Чимало акрешорської молоді вступили в ті ряди, і вело боротьбу аж до 1953 року. За цей час в УПА полягли 8 чоловік, троє загинуло в радянських в'язницях та концтаборах. Багатьох вивезено до Сибіру, а майно пограбовано (за неповними даними – 22 чоловік). Відразу ж після війни село намагалось відбудуватися, на місці спалених хат будували нові. Вигляд села Акрешори після війни був жахливий, та згодом відбудувалось, адже тут народ трудолюбивий і дбайливий, думаю, цього доводити не потрібно.

На закінчення про село Акрешори хочеться сказати, що воно дійсно піднялося з колін. Село розбудувалось уже в часи незалежної України. Воно телефонізовано і газифіковано. І немала заслуга в цьому є підтримка з боку депутатів Косівської районної ради Поповича Івана Івановича, Марчука Миколи Юрійовича, Бойчука Дмитра Івановича, депутата обласної ради Дзвінчука Дмитра Івановича.

На даний час традиції розбудови села Акрешори виконує сільський голова Пилип'як Марія Петрівна. Хочеться згадати ще й тих голів сільських рад, яким випало працювати у не найлегші часи. Це Бойчук Микола Васильович, Марчук Григорій Васильович, Рижук Петро Микитович, Пожоджук Василь, Кісиличук Микола, Бойчук Дмитро Танасійович, Лукаш Віктор Анатолійович, Олійник Іван Васильович,

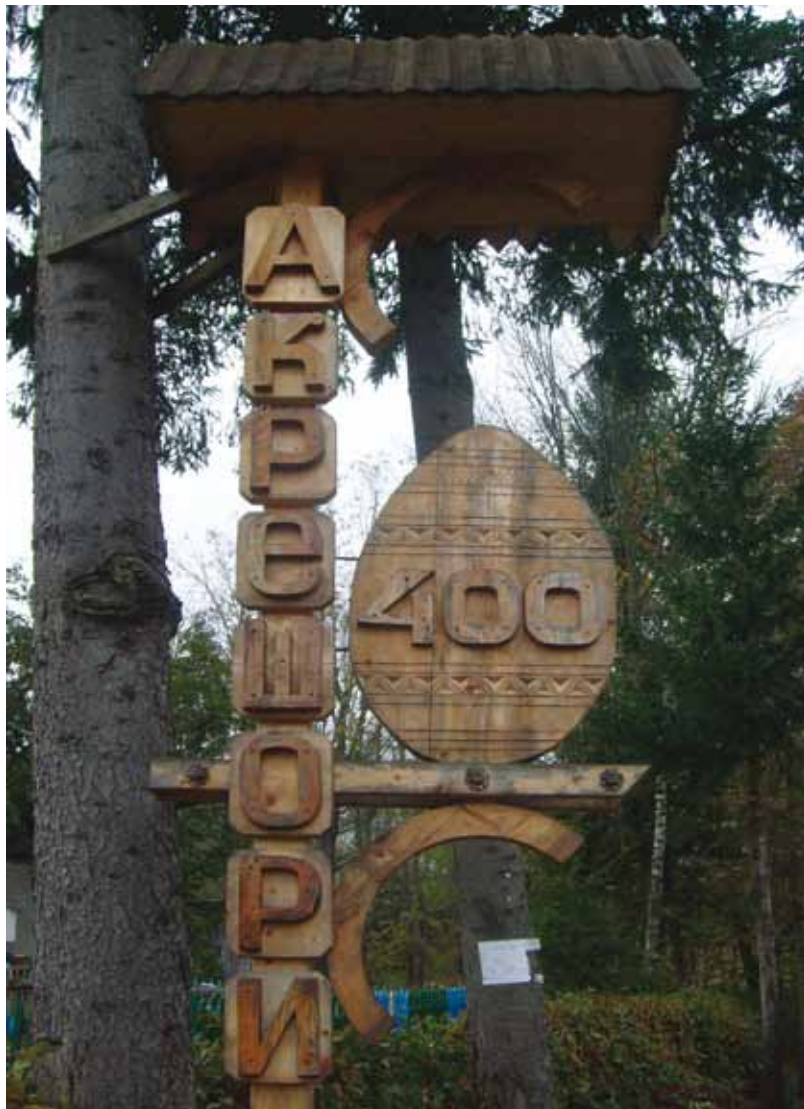
Романюк Мирослав Михайлович, Грицюк Василь Петрович, Марчук Микола Юрійович, Запісяк Дмитро Васильович, Марчук Василь Васильович.

З художніх промислів в с. Акрешорі найбільш розвинуто писанкарство., (розписують акрешірці як дерев'яні писанки, так і писанки з курячих яєць). Акрешорські писанки зберігаються у краєзнавчих музеях області та за її межами. Знають про них і у США, Канаді, Австрії, Німеччині, Польщі, інших країнах. Писанки для багатьох акрешірців частково є джерелом поповнення сімейного бюджету. Особливо у наш час, коли гостро відчуються економічні негаразди в країні. Продають їх переважно в м. Косові на базарі. Багато людей дають під реалізацію в Коломийський музей-магазин «Писанка». Звідси кожна писанка знаходить свого шанувальника і їде світом, наче рідна пісня, серцю мила людині.

З 2007 року працівники сільської Ради працюють у новому приміщенні, воно до кінця недобудовано. В цьому будинку знаходиться сільська бібліотека. До 2007 року сільська Рада була в старенькій хаті, у якій 1912 році існувала читальня «Просвіти». В Текучі знаходиться поштове відділення.

Пряме автобусне сполучення з міста Коломиї. Маршрут Коломия-Акрешора відкрито в 1969 р. У селі дві крамниці. Фельдшерсько-акушерський пункт (3 медичні працівники), знаходиться в приміщенні для вчителів. Також у цьому приміщенні

знаходиться шкільна бібліотека, до якої завжди приходять юні читачі, набираючи все більше знань, які збагачують їхній малечий досвід.

ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ СЕЛА АКРЕШОРИ

Одна із найдавніших пам'яток села Акreshори є капличка, якій вже більше 110 років. Із розповіді старожилів нам відомо, що вона знаходилась недалеко від Благовіщенської церкви, яка згоріла на початку літа 1899 року. Цього ж року жителі села побудували і освятили новий храм в честь Велико-мученика Димитрія Солунського. Згодом жителі села цю старовинну капличку перевезли на новий цвинтар де вона слугує і досі людям для молитви і ставлення свічок.

Особливого в ній нічого не змінили, хоч і перевозили. Вона яка була в кінці 19 ст. такий вид залишається і досі. Побілена вапном, дах покритий дошками – гонтою, яку що чотири роки покривають ропою – чорний мазут.

Слідуючою пам'яткою із найголовніших є пам'ятник Тарасу Григоровичу Шевченку. Бюст поета передали національно-демократичні сили села.

Космач, осередку НРУ села Акreshори.

Пам'ятник збудували завдяки Косівському НРУ. Його головою Бойчуком Дмитром Івановичем, який являється жителем села Акreshори.

Урочисто відкрито і освячено пам'ятник восени 1998 р.

Щороку в шевченківські дні біля пам'ятника проводяться урочисті вечори, а також священик в день смерті поета відправляє панахиду. До підніжжя пам'ятника у святкові дні покладають квіти. За пам'ятником в більшості дивляться і доглядають працівники школи. Поряд з пам'ятником за кошти вчителів, техпрацівників і дітей у 2005 році побудували каплицю. Вона слугує тим керманичем, що доносить молитви дітей, вчителів батьків і всіх взиваючих до Бога. На перший і останній дзвоник біля цієї каплички священик відправляє прохальні і подячні молебні.

Наступною пам'яткою є хрест, який зберігся на церковному подвір'ї. Це найдавніша пам'ятка початок 18 століття. На хресті напис старослов'янською мовою, «**ВО СЛАВУ БОГА ОТЬЦЯ. ЯМѦНЬ.**». Нажаль це всі дані про нього.

Другий хрест, який знаходиться там же, це - місійний. Датований 1899 роком в час проведення місії в цьому селі.

У вівтарній частині згорілої церкви, парафіянами цього села встановлений, чудом збережений від вогню металевий хрест з головної бані Благовіщенської Церкви.

Інший хрест датований 1938 роком покладений біля церкви в офіру від Брустурняка Івана «**ВО ОТПУЩЕНІІ ГРѦХОВ.**».

П'ятий хрест поставлений на церковному подвір'ї на честь 1000-ліття хрещення Руси-України 1988 року за пожертви парафіян.

В центрі села біля будинку культури є могила «Алея пам'яті». В ній спочивають останки воїнів, які загинули під час Великої Вітчизняної війни. Останки віднайдено там де було вбито воїнів. Це присілки Верх і Морданівка, Перезахоронення відбулося і освячення пам'ятника у 2005 році.

Навпроти церкви, через дорогу у городі Бойчук Василини знаходиться ще одна могила «невідомому солдату» – могила трьох воїнів, які загинули в бою за село Акрешори. Про них, на жаль, мало відомо, тільки знаємо, що одного з воїнів було прізвище Февральов.

Недалеко від могили пароха Еміліана Ковальського, який помер у серпні 1898 року., нагадаю (Він служив у Благовіщенській Церкві, що згоріла, та вів уроки релігії за час свого служіння). Є ще могила бійців Української Повстанської Армії, яку спорудили, відновили і освятили у 1991 році силами НРУ. До якої стежина ніколи не заростає. Часто священник з парафіянами служить панахиду і відбуваються моління за померлих. Люди цього села завжди тримають у своєму серці пам'ятні дати, пов'язані з хлопцями, що спочивають у братській могилі.

На одному із пагорбів села Акрешори височіє ще один дубовий хрест, який був встановлений

силами НРУ у 1992 році (в пам'яті 1848 року скасування панщини Австрійської імперії, яка панувала над Галичиною).

І взагалі, якщо звернути увагу, то село Акрешори увінчане домовими церковцями-капличками. На кожен участок припадає 2, 3, а то і 4 каплички і безліч хрестів, що люди офірували на всякі прохання. На ціле невеличке село налічується близько 30 каплиць. І коли настає місяць травень, то біля кожної каплички є можливість цілий місяць молитись до Матері Божої звертаючись з діточками, з парафіянами і з всіма гостями, прекрасним молінням травневого молебня.

Хочеться сказати, що багато людей спорудили близько п'ятдесят хрестів по різних кутках чи узбіччях дороги. Кожен на своє прохання, а в більшості офірували на відпущення гріхів. Є декілька хрестів поставлено на місці де спіткала несподівана смерть багатьох людей. Є такі хрести, які нагадують деяким родинам, у яких рідні (хлопці, чоловіки), не повернулися з війни. Існує звичай, що люди старші ставили хрест біля джерел, колодязів, щоб вода, яка була біля хреста, якби освячувалась.

Найважче, про що потрібно згадати – це є пам'ятна таблиця, яка висить на стіні нашої школи. Ця таблиця завжди нагадує про уродженців нашого села, які не повернулись з Афганістану.

Це – Голдищук Василь Васильович і Кіцелюк Василь Васильович. Інколи виникає питання, за що? Такі молоді хлопці пішли так рано з життя, і хто за те, що в них забрали життя, відповідь. Найважче звучить те, що багато загинуло молодих людей не тільки в нас, але і з інших навколишніх сіл, яким було б тільки жити, та будувати сім'ї. Та, на жаль, не судилося. Вічна їм пам'ять.

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СВЯТКУВАННЮ 1020 РІЧНИЦІ ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ

Обрав Тебе Господь, Святий Володимире,
Щоб князував Ти в Києві й по всій Русі,
Щоби народ, який перебував у темній пітьмі,
Прозрів, очистився і освятивсь навік.

Ти був язичником, простим, байдужим,
Який земне оцінював більше за все
Та прийшов час і Ти важко задумавшись,
Чому обрав замість небесного земне?

Бабуся Ольга вклала в Твою душу вогник,
Іскорку віри прадідівського зерна.
Навчала, як молитись істинному Богу,
Любити рідний нарід, край і прагнути добра.

Ти став таким величним завдяки її молитвам,
Трудом зрівнявся зі святим апостолом Павлом,
Прийнявши хрещення з своїм народом,
У Твоєму житті настав – великий перелом.

Величний день цей – хрещення українського народу.
Ми славимо сьогодні й навіки,
Звертаємось до тебе із молитвою святою:
Молись за нас Великий Князю – просвітителю Руси.

19 липня року Божого 2008

МОЛИТВА
(на Новій рік)

О, Господи, Спасителю Ти мій,
Паду перед Тобою на коліна,
Молюся щиро: «Ти мене прости,
Глянь Своїм щирим оком на моє моління».
Згрішив я більше, ніж піску морського,
Ти бачиш все, о Господи Святий,
Не пам'ятай ті беззаконня, що вчинив я
Отче небесний – Ісусе Спасе мій.

Благаю я Тебе за рідну Церкву,
Молюся за всі села і міста,
Благослови цей довгий рік мирно прожити,
Нехай любов між всіма нами процвіта.
Нехай надія на майбутнє додасть сили
Встояти в скрутний час усіх подій.
А Україна бідна встане із руїни,
Втілюючи у життя велику кількість святих мрій.

Віра у Тебе Господи – це є наріжний камінь,
З якого побудуємо величну ціль,
Бо тільки Ти наша надія і опора
Завжди додаєш сили і уміння всім.
На жаль, у церкві єдності немає,
В державі точиться велика боротьба:
Дехто йде слідом за Христом, а дехто проти Нього
Стають лиш свідками і сіячами зла.

Народ втрачає вже надію на майбутнє,
Люди зневірилися від великої брехні.
Любові між братами й сестрами немає
В скорботі й наріканні – так минають наші дні.
На Новий рік прошу благословення в Тебе
В святій рідній Церковці, як завжди
Збери нас у єдине – одне Твоє стадо
«Пастирю добрий» всіх нас пригорни.

11.01.2007р. Божого 23год.10хв.

РІДНЕ СЕЛО

Гуцульський край, наповнений красою,
В якому криється Премудрість нашого Творця
Ліси, гаї, річки, поля, наповнені любов'ю Бога
І храми Божі, у яких звучить наука про Христа.

Серед Гуцульщини, у мальовничих горах,
Живе село, якому більше вже чотири сотні літ.
Між Лючею, Космачем і Текучею
Це край веселий, Акрешорою його всі звать.

Серед села на невисокім місці
Сто десять років вже звучить церковний передзвін
Відтоді, як збудовано новий храм Божий
Після старенького, який колись згорів.

Недільні і святочні дні весело тут минають.
Гуцульські звичаї, традиції в людських серцях живуть.
Молитви, піснеспіви та гаївки
Єднають цей щасливий, християнський люд.

Та на кінець хочу одне тільки сказати,
Що мальовниче це село, воно було і є
Взірцевим прикладом для всіх гостей прихожих,
Лишається гуцульським, добрим, щирим назавжди!

20.09.р. Божого 2009.

ПРО АВТОРА

Бойчук Василь Петрович – за покликанням священик.

Народився 25.01.1982 року в с. Акрешори (тоді назва цього села було Бабинопілля), в православній сім'ї Галини та Петра Бойчук.

В 1988 році пішов у 1-ий клас Бабинопільської неповно-середньої школи, яку закінчив 1997р. Того ж року продовжив навчання в Текучанській вечірній-змінній школі. 2000 року здобувши середню освіту, вступив до міжвузівського вузу Київського Національного Університету Культури і Мистецтв України, курси, пізніше екстернат. Того ж 2000 року вступив на стаціонар до Київської Духовної Семінарії Української Православної Церкви Київського Патріархату. В 2002 р. закінчив екстерно КНУКІМ України здобувши вчений ступінь по професії: «Керівник Студії Художнього Дизайну».

За час 4-ох-річного навчання в Київській Духовній Семінарії вів послух на парафіях в особі чтеця-дяка в районному центрі на Солом'янці м. Київ у свято – Покровському храмі, та на Подолі – Київ у храмі святого Миколая Притиска (цей храм один із перших храмів, який був повернутий УАП Церкві в 90-ті роки).

У 2004 році закінчив Київську Духовну Семінарію, одержав диплом по І-му розряду. Цього ж року вступив до Київської Духовної Академії.

На початку навчального року перевівся до Івано-Франківської Вищої Богословської Академії при Івано-Франківському Єпархіальному управлінні УАП Церкви, та при проведеній співбесіди прийнятий на II-й курс ІФВБ Академії на заочний сектор. Одружений, виховує двох дітей.

26 вересня 2004 року Митрополитом Галицьким Кир Андрієм у Свято-Покровському кафедральному соборі міста Івано-Франківська рукоположений в сан диякона.

10 жовтня цього ж року на прохання громади с. Акрешори, церковного комітету та настоятеля митрофорного протоієрея Миколая Миклашука в Свято-Димитріївському храмі с. Акрешори за Божественною літургією митрополитом Галицьким Кир Андрієм рукоположений – висвячений в сан священника.

Наказом від 18.10.2004 назначений священником – помічником м. прот. Миколи Миклашука на парафіях свято-Димитріївської церкви с. Акрешори та храму Пресвятої Тройці с. Текучі. 2006 року наказом від 10.07. назначений настоятелем церкви святого Димитрія с. Акрешори та сотрудником на парафії Святої Тройці с. Текучі. Вже п'ятий рік священник Василь Бойчук веде уроки релігії в школах с.Акрешори і Текучі.

2008 року 19 листопада закінчив І.Ф.В.Б. Академію, здобув науковий ступінь бакалавр Богослів'я та написав дипломну роботу на тему: «Іконографія

Ісуса Христа та Богородиці в історії християнського мистецтва», яку успішно захистив.

За п'ятирічний стаж свого священничого служіння священник Василь Бойчук нагороджений численними церковними нагородами та під час відвідин на Престольне свято 8 листопада 2008 року нагороджений – возведений в сан протоієрея.

Невтомна праця, любов до священничого служіння та щира молитва отця Василія Бойчука і висвітлюється у цьому житті, як доброго пароха, привітного духівника та молодого проповідника. Саме за ці останні роки, парафія в с.Акрешори багатьох перехожих дивує своєю красою, чистотою та своєю особливістю.

На акрешірській парафії велику увагу викликає Божественна краса храму Божого, але найголовніше – це побудова за останні роки хресної дороги, яку побудували парафіяни під керівництвом отця – настоятеля Василія

Бойчука, адже саме вона займає перше місце на Гуцульщині із кожним днем все більше набуває своєрідного архітектурного ансамблю.

На закінчення хочеться сказати, що молодий священник Василій Бойчук доклав багато праці у розбудову та зміцнення акрешірської парафії. І дай Бог, щоб так було надалі.

Баришнікова Євдокія

ВИСНОВОК

Кожний храм на Гуцульщині по своєму красивий пишний і казковий, який ніби висвітлює ту давнину, в яку жили наші предки. Найцікавіше те, що чим храм старовинніший тим він більше намолений. Тобто декілька поколінь молилися в храмі Божому і звертались до ікон святих угодників Божих, ставили свічі, заспокоювали свою душу, гоїли не тільки душевні, але й тілесні рани, спасаючи свої душі. І для того, щоб описати про храм Божий, який цього ж року святкує свій 110 ювілей, нам довелося попрацювати не тільки в архівах, але із людьми старожилами, бо саме вони вказують на найголовніші факти, які являються основою нашої праці.

Історія Церкви пов'язана з історичними подіями села.

Багато сіл є на Гуцульщині і кожне із них по своєму є своєрідне. Те чи інше на Гуцульщині – це і є ще одна краса, про яку не можливо достименно описати на аркуші. Село, воно завжди засвідчує про себе різними подіями і цим самим доповнює наступні рядки. Про церкву і село не так багато нам вдалося описати, якби хотілось, бо дуже мало інформації є в архівах. З великими стараннями, скільки нам вдалося описати ту правдиву історію, про яку довідалися ми самі. Хоч коротенько, але відомо як люди жили, молились у святині, велика

втрата серця села, а потім, дякуючи добрим людям, знову Господь обдарував людей своєю ласкою, щоб люди мали свою церковцю. Адже вона завжди була і є колискою християн. Всі ми знаємо, що поза церквою спасіння немає, і з цього випливає, що церква – це корабель, який прямує до свого місця призначення. Бо саме через церкву люди можуть прийти до Царства небесного. Адже кожній людині, якби їй не було в житті, весело чи сумно, вона завжди звертається до Бога, через храм у якому знаходить спокій для своєї душі.

Якщо подивитись на навколишні села з якими межує село Акрешори, коли вони засновані, можна зробити висновок, що село Акрешора було засновано раніше, а йому приписують лише 400 років. Тому, в цій праці хочемо довести ми, що це село живе більше як 4 століття. А найголовніше те, що в цьому селі християнство було і є на першому місці людської свідомості. Про це свідчать і різні оповіді людей поважного віку. Бо як в давнину так і зараз: є чим пишатися людям і є що передавати у спадок наступним поколінням. Хоч за століття важкої історії, село зазнавало великих утисків, зневаг і різного роду образ тими чи іншими обставинами, які складалися протягом всіх минулих часів.

Село пережило світові війни, голодомор, в останні роки – ця липнева повінь 2008 року,

якої не пам'ятають вже близько 50 років. З поганих подій, саме вона доповнила свій абзац у історії.

На закінчення хочеться сказати, якщо поглянути на той чи інший краєвид села, то можна побачити кожну хатину, яка цвіте своєю гуцульською красою. Ті старовинні та нові будівлі неначе безцінні перлини, що прикрашають свою рідну місцевість в сьогоднішній день.

Возлюблені во Христі брати і сестри! Я дякую Богу, що Господь нам багато відкрив таємного – те, що вже губилося з людської пам'яті. Цікаво було працювати, описувати у цих стислих рядках все про що довідався, про душу села і його зростання. Дальше час говорити про те, що наше життя і життя села не закінчується, воно продовжується і нам приходитьсь в подальшому будувати історію нашого села і рідної церкви. І дай Бог, щоб подальша історія, яку будемо будувати ми, приносило нам тільки приємне, а все інше погане, нехай завжди оминає нашу рідну місцевість. Вчімося любити своє і ніколи не цуратися, як би в нашому житті нескладалися обставини. Будьмо свідомі, тому, що історію творимо ми самі, а вона являється лише наслідком тих усіх подій, що про минуле.

ІСТОРИЯ РОЗВИТКУ ЦЕРКВИ

Церква святого Димитрія, 60-ті роки

Священик Іван Костюк в центрі світлини – 1925 р.

Священик Роман Миронів серед дітей після маївки 1947 р.

Освячення пасок звершує Рудольф Ключевський 1961 р.

Звершує чин похорону Рудольф Ключевський 1965 р.

Пам'ятка великодніх свят , 1965 р.

Священик Василь Омель'янович Романюк
звершує освячення пасок, 70-ті роки

Священик Миколай Харук звершує освячення пасок, 1971 р.

Новоохрещений
Кіцелюк Василь
у хресного батька
на руках при вході до
Церковного подвір'я,
70-ті роки

Пам'ятка з великодніх свят, 58-59 -ті роки

Дяк Геник Антон з дружиною, 1948 р.

Священик Зіновій Калитчук звершує чин похорону, 1972 р.

Нововисвячений диякон Петро Дзвінчук.
Рукоположений Владикою Миколаєм.
Львівський кафедральний собор

Нововисвячений
священик
Петро Дзвінчук,
1968 р.

Похорон священика Петра Дзвінчука, 1986 р.

Священик Володимир служить панахиду
на могилі батька отця Петра Дзвінчука, з родиною

Священик Довган Василь читає молитву
освячення хреста, 1988 р.

Священик Довган Василь дає шлюб Петру і Марії Семчук

Освячення хреста звершує протоієрей Микола Миклашук

Святування Дня Пресвятої Євхаристії.
Священик Голомеджук Михайло читає молитви

Освячення овочів, 1970-ті роки

Таїнство шлюбу звершує Федорак Василь

Святування Дня Пресвятої Євхаристії.
Обхід навколо села

Освячення хреста, присілок Морданівка,
освячує протоієрей Микола Миклащук

Хіротонія на єпископа Володимира Романюка,
Космач 1990 р.

Єпископат УАПЦ та духовенство, Космач 1990 р.

Сучасний
вигляд церкви
Святого
Вмч. Димитрія
Солунського,
с. Акрешори

Світлина з нагоди архиєрейських відвідин.
Зустріч владики Андрія, 2004 р.

ПАМ'ЯТКА НЕДІЛІ ФОМІНО.
НАСТОЯТЕЛЬ ПРОТОІЕРЕЙ ВАСИЛІЙ БОЙЧУК.
БРАТСТВО, СЕСТРИНСТВО І ПОВНИЙ СКЛАД ХОРУ

Пам'ятка з великодніх свят. Настоятель.
Справа – Голова Парафіальної ради Д.Д. Попович.
Зліва – касир – М.П. Кіцелюк

Оновлена ікона XIX століття.
Настоятель та старші браття

Вознесіння Господнє.
Після Богослуження, 2009 р.

ВЪДПРАВЯ ХРЕСНО ДОРОГИ, 2009 Р.

7 квітня після Богослужіння, 2009 р.

ІСТОРИЯ СЕЛЯ АКРЕШОРИ

Так збиралися на толоку збирання урожаю

Так збиралися на толоку збирання урожаю

Пам'ятка з великодних свят

Будинок читальні «Просвіта» до 1912 р.

Свято Преображення Господнього, 1971 р.

Освячення
могили бійців
Української
Повстанської
Армії,
1991 р.

Священники моляться на могилі УПА, 2004 р.

Освячення новозбудованої школи,
прісілок Верх с. Акрешори, 2005 р.

ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ СЕЛЯ

Каплиця на
цвинтарі.
XIX ст.
Пам'ятка
архітектури

Пам'ятник Т.Г.Шевченку

Цей хрест датується
поч. XVIII ст.

Місійний хрест
датований 1899 р.

Хрест, який чудом
зберігся від згорілої церкви
з головної бані

Хрест датований
1938 р. офіра від
Брустурняка Івана

Хрест пам'яті
святкуванню
1000 – літтю
Хрещенню Руси –
України

Алея пам'яті, освячено 2005 р.

Могила
невідомому солдату

Гріб священика
Еміліана Ковальського

Хрест,
поставлений
силами НРУ
в пам'ять про
скасування
панщини 1992 р.

Братська могила

Школа

Каплиця на городі Капуляка Дмитра Дмитровича

Каплиця на городі Рибчука Петра Петровича

Каплиця на горі Дзвінчука Івана

Біля каплиці Хромейчука Юрія

Біля каплиці Кіцелюка Ярослава

Біля каплиці Перишко Євдокії

Біля каплиці Мазурака Миколи Степановича

Біля каплиці Кирничука Миколи

Каплиця,
збудована
Козоглодюком
Мирославом
Юрійовичем

Каплиця на городі
Бойчука Володимира

Каплиця на городі
Бербеничука Василя

Каплиця на городі
Запісяка Григорія

Каплиця святого Юрія поблизу церкви

Освячення каплиці на горі
Стемпель Любові, уч. Фринчела 2007 р.

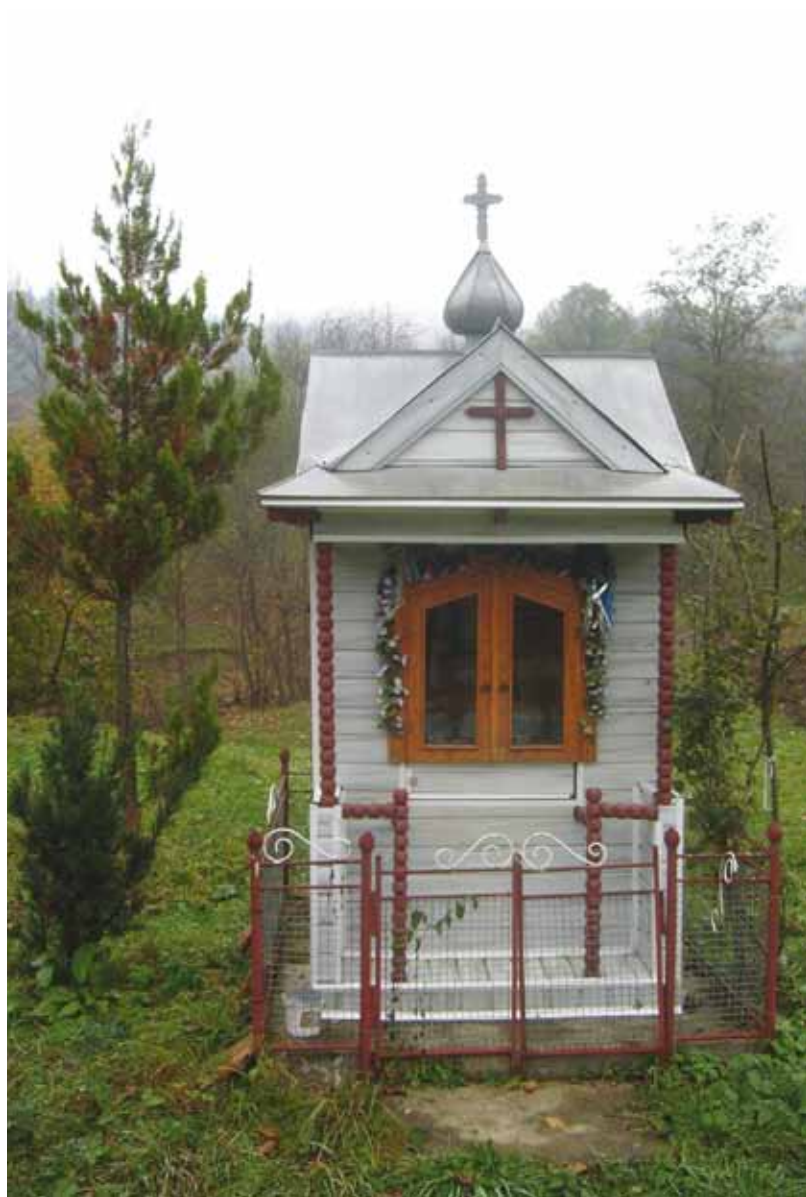
Каплиця на городі
Стефанко Олени
Василівни

Пам'ятка
з травневого
молебня,
2009 р.

Каплиця на території школи. День останнього дзвоника

Каплиця на городі Кірничук Розалії

Каплиця
і хрест на
городі
родини
Багрічук

Священницька резиденція

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Історія церкви.....	9
Історія села Акрешори.....	22
Історичні пам'ятки села Акрешори.....	38
<i>Вірші</i>	
Присвячується святкуванню 1020 річниці хрещення Київської Руси.....	43
Молитва.....	44
Рідне село.....	45
Про автора.....	46
Висновок.....	49
Фотоілюстрації Історія розвитку церкви.....	52
Історія села.....	78
Історичні пам'ятки села.....	85

Українська Автокефальна Православна Церква
Київський Патріархат.
Івано-Франківська єпархія

Прот. Василій Бойчук

ІСТОРИЧНІ КАРТИНИ ЦЕРКВИ
СВЯТОГО ВЕЛИКОМУЧЕНИКА
ДИМИТРО СЛУЖБОВИЧ
ТА С. ЯКРЕШОРИ

1899 – 2009 РР.
110-Й ЮВІЛЕЙ

“ПИСАНИЙ КАМІНЬ”
Косів
2009

Видруковано в МП “Евріка”
Свідоцтво Держ. реєстру: серія ІФ, № 10
Івано-Франківська обл., м. Косів
вул. Незалежності, 28
тел-факс: 2-24-91

Фотосвітлина
Владислава Малковича
Комп’ютерна верстка
Віталія Стефурака

Підписано до друку 30.10.09. Формат 60х84\16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Тираж 300 прим. Замовне 290